

2025-08-20 AG 14 Utbildning

Ärendenummer:
2025/2079

Utsänt till:
Medlemmarna i AG 14

Protokoll

från möte med AG 14 **onsdagen den 25 mars klockan 13-16 via Teams.**

Närvarande:

Joakim Hedegård
Christina Vari
Elisabeth Öhman
Peter Fransson
Håkan Ekblad
Håkan Burén
Lalith Eklöv
Björn Lindhe
Jan Holmberg
Joel Andersson
Morgan Jansson
Ola Karlsson
Per Brännström
Jörgen Persson
Peter Olofsson
Mattias Fröding
Åsa Madonia
Conny Jakobsson
Fabian Hanning
Stefan Törnqvist
John Hillberg

Ej närvarande
Achraf Nait Ali
Fredrik Johansson
Joel Andersson, HV
Fabian Hanning
Jonas Henrikson
Kerstin Haraldsson
Robert Löwinger
Thomas Thulin
Tom Ivarsson
Per-Erik Blom
Johan Larsson

1. Val av interimsoförförande

Mötet valde Joakim Hedegård till interimsoförförande för detta möte och nästkommande möte i väntan på en ny ordinarie oförförande.

2. Godkännande av dagordningen

Mötet godkände dagordningen med justeringen om att val av interimsoförförande sker först.

3. Konkurrensrättslig efterlevnad

Deltagarna informerades om konkurrensrättslig efterlevnad och godkänner att förhålla sig till riktlinjerna kring detta.

4. Val av oförförande

Ingen har möjlighet att direkt ta på sig oförförandeskapet. Jörgen Persson är intresserad av att eventuellt kliva fram som oförförande längre fram i tiden. Elisabeth påminner om att oförförandeskapet i sig inte är arbetskrävande förutom att vara engagerad i arbetsgruppen och leda möten. Svetskommissionens kansli sköter kallelser och protokoll.

5. Genomgång av föregående mötesprotokoll (2024-09-25)

Protokollet godkändes och kunde föras till handlingarna.

6. Medlemslistan, nya medlemmar

Medlemslistan gicks igenom på mötet. Om någon upprepat inte är med på möten kan Svetskommissionens kansli fråga deltagaren om fortsatt medverkan. Achraf Nait Ali ska tillfrågas. Inför detta möte hade frågan om deltagande ställts till flera intressenter, bland annat i svetslärarforum på Facebook. Följande deltagare var med för första gången: Conny Jakobsson, Stefan Törnqvist och John Hillberg.

7. Syfte och mål med arbetsgruppen

Svetskommissionen har arbetat med nya riktlinjer för arbetsgrupper. Bland annat ska syfte och mål med arbetsgruppen fastställas och arbetas efter.

Följande diskuterades: Kan AG14 eller deltagare ut AG14 agera som en yrkesnämnd för svetsutbildning mot berörda instanser? Redan idag är AG14 rådgivande instans i flera ärenden men det handlar nu om att formalisera detta. Flera deltagare anmäler intresse att vara delaktiga: Lalith, Jörgen, Conny, Jan och John. Några ämnen som redan nu är identifierade som intressanta att arbeta vidare med är pedagogik, utbildningsupplägg och material.

8. Svetsutbildning på gymnasial nivå

Gymnasieskola, Komvux, Arbetsmarknadsutbildningar, Nationell Yrkesutbildning

a) Nyheter

Morgan från Montico berättar om deras satsning på NY – Nationell Yrkesutbildning. De startade med 30 platser som nästan fylldes. Efter några avhopp kommer 18 elever att gå ut. Till hösten startar NY på två orter, 15 platser i Mjölby och 10 platser i Värnamo. Bra Utbildning!

b) Rapporter från utbildarna

Joel från Fredrika Bremer berättar att de har ett bra läge. Det är okej med elever, ca 10-12 per år. De har bra elever och bra kontakt med branschföretag. Det är ett hårt tryck på de två lärarna och de kan behöva anställa fler. Lärarna vill gärna mer men har inte tid.

Stefan från Bråvallagymnasiet – De har både Gy, Komvux och YH där Stefan är yrkesledare. Klent med sökande till Gy, 10 elever på två årskullar (årskurs två och tre). Tyvärr lite lågt sök till hösten också. Men de har 45-50 elever på svets i tre utbildningsformer på 3,5 lärare. Lite bättre senaste åren inom industri. De har ett stort behov av svetsare lokalt i Östergötland och många elever som söker via vuxenutbildningen. De behöver till och med stoppa intag.

Conny från Lidköping – förra året 8 sökande till 10 platser. I år 20 sökande och med bra betyg! De kör lite reportage om saker de byggt, vilket verkar locka elever. Företagen skriker om att de söker folk och det är många företag som kommer på programråden. 10-12 företag hjälps åt och gör reklamsnutt till elever som ska välja gymnasieprogram.

Peter från Ekbäckeskolan i Osby, 17 elever har sökt till hösten. Det går bra!

Jan från Lindesberg – Yrkesvux rullar på bra. Jan är även inblandad i Örebro.

John från Alingsås – De tar in från hela Göteborgsregionen. Branschen var initiativtagare till utbildningen (svetsare och stålbyggare, plasmaskärare, kantpressar) och drivs framåt av branschen. De har vuxna i första hand men även IM-elever. Utbildningen hålls i Alströmgymnasiet (industritekniska blev nedlagt.) Fullt med elever!

Håkan T2 i Skellefteå har 10 i yrkesvux och 4 i arbetsmarknadsutbildning.

Erik i Frösön, högt tryck på arbetsmarknadsutbildningar! Elever går hela vägen upp på rör inom TIG. Det är nästan ingen arbetslöshet i Frösön. Alla går ut i jobb. Får de APL så är de borta.

Ola i Ronneby, på svets startade förra våren 22 elever och 14 med inriktning mot IW. De har arbetsmarknadsutbildning och komvux. Bra med sökande och bra tryck i industrin!

Christina från AF – 43 orter har industriutbildningar. Ny upphandling på gång i Stockholm. Resultat inom kort. Alla upphandlare leverantörer utbildar IW-svetsare. Anstalter kör inte IW än. Det är många som vill gå industriutbildningar!

Håkan från Veldi har fem skolor i gång. Halmstad med 10 från AF, Borås har 9 AF + 21 på komvux, Eksjö 10 AF + 4 komvux, Malmö 15 AF + 40 komvux, Jönköping 5 AF, 5 bas mot svets och 15 komvux. Det är ett ökande intresse mot svets!

c) Godkända IW-utbildare och diplomstatistik (ANB Sverige)

Åsa från Svetskommissionen visar listan över godkända IW-utbildare vilka uppgår till 61. Vi är beroende av att få in meddelande om förändringar för att svets.se ska vara uppdaterad korrekt. Åsa visar sedan diplomstatistik från kansliet och MZ. Vi har fortfarande elever i båda systemen men snart ligger alla i MZ. Något färre diplom i år, se bilaga 1.

d) Riktlinjer och kvalitetshandbok

- Information om svetsarprövningsintyg inför IW-diplom.
Alla elever som får ut ett IW-diplom ska också ha ett utfärdat svetsarprövningsintyg från sista examinationen. Mallar finns på svets.se för de skolor som inte har egna. Den auktoriserade examinatorn utfärdar.
- Ny revision av IAB 089 är på gång. Dessutom har del tre tillkommit där redan yrkesverksamma svetsare kan få ut IW-diplom. Det kommer vara skillnad på utformningen av diplomerna om en diplominnehavare har gått hela utbildningen eller om en redan erfaren svetsare genomför utvalda moment. Del 3 kommer att arbetas med i projektet med ny revision av validering Svets VIT-SVART som Peter Fransson kommer berätta om under punkt 10c.
- Byte av huvudexaminator av IW från Jörgen Persson till Peter Fransson.

e) Svetsarprövningsintyg för IW-lärare

Förslag på rekommendationer för vilka svetsarprövningsintyg som lärare måste visa upp för IW-utbildningens omfattning har tagits fram. Enklast är att lägga HL045 vilket täcker in alla underliggande nivåer. Svetskommissionen har fått in förfrågan om rekommendationer om en skola vill lägga sig på käl- eller stumsvetsnivå. Under mötet diskuteras ett framlagt förslag (tillgängligt innan mötet) och flera synpunkter kom in. Åsikterna går isär något om hur tuffa reglerna ska vara för lärarna. Det gäller både för nivåer och material. Deltagarna på mötet kan inte enas. Revisorerna kommer tillfrågas i frågan och det är väldigt viktigt att alla utbildningar och lärare bedöms på ett likvärdigt sätt.

f) Kurskompendie

Elisabeth och Peter ger förslag på att alla kursansvariga på IW-skolor ska få ett komplett kurskompendie i enkel pdf-form vid godkännande (gäller då även redan godkända skolor). Material finns, men det är i behov av översyn och lite uppdateringar. Inför mötet har medlemmar i AG14 fått ta del av en SWOT-analys med styrkor och svagheter i förslaget. Kompendiet kan vara ett stöd till lärare i undervisningen, för att se till att allt som riktlinjen anger undervisas i. Flera deltagare ser positivt på detta och är villiga att hjälpa till med granskning. Joel och Jörgen ställer upp. Lalith tycker att det slår undan benen för hans affärsidé att sälja undervisningsmaterial. Eftersom det var ny information för Elisabeth och

Peter, att Lalith har planer på att sälja undervisningsmaterial, så får frågan diskuteras vidare utanför detta möte.

Generellt om kurslitteratur

- JaTechs material behöver genomlysning. Svetskommissionen har inte granskat C-modulen. Hur ska Svetskommissionen ställa sig till detta? Många skolor använder sig av JaTech för IW.
- Materiallära för svetsare – Författaren har en önskan som inte är lätt att uppfylla. Boken har blivit dubbelt så omfattande. Det är svårt att få pengar granskning och utgivning.

9. Eftergymnasiala svetsutbildningar

Yrkehögskola (IW, IWS, automation, robot, spårsvets), Universitet (IWE, IWT), Utbildningsföretag (IWS, IWT, IWSD, IWI, EPW, ELW, ETS)

a) Nyheter

ETS nystart av utbildningen sker förhoppningsvis via AG 42c sedan Castolin inte längre kan erbjuda utbildning till termisk sprutare.

Lasersvetsning, ELW-B lasersvetsoperatör. En kurs pågår just nu på Swerim via LTU.

MYH – information om skillnad på gymnasial svetsutbildning och utbildning till IWS har lämnats över till MYH efter att en utbildningsansökan för IWS fått avslag med motivering att materiallära och tillverkningsunderlag kan läsas i gymnasieskolan.

b) Rapporter från utbildarna

IWE – HV info YH – info

IWE- Joakim meddelar att kurserna på KTH har fått ett lyft med elevantal. 40 startande på första kurserna. Tio elever är från industrin och 30 från KTH. Det brukar droppa av en hel del mot IWE slutkurser. Många verkar ändå följa med till delkurs 3. Förra kullen startande 40 och ett 20-tal gick mot diplom. Någon elev flyttas över till årets kurs. Det var 8-9 IWT-elever förra året, vilket är väldigt många mot normalbilden. Många unga får upp ögonen för utbildningarna vilket ger ett bra tillskott

Björn Linde rapporterar om första IWT-utbildningen i Svetsakademins regi- Det går bra och endast en av åtta har fått en omtenta. På IWS-utbildningen i Piteå sturerar tio elever.

Morgan på Montico meddelar att det är tio elever på IWS-utbildningen i Tranås 10 personer. De kör igång en ny kursomgång för IWS på YH i Jönköping i höst. Sex elever efter modul 1

Lernia har inga fler kursstarter beviljade för IWS. Sista kursen går nu.

c) Godkända utbildare och diplomstatistik (ANB Sverige)

Åsa visar godkända utbildare och diplomstatistik från svets.se/statistik

d) Riktlinjer och kvalitetshandbok

Elisabeth meddelar att riktlinjen IAB-252 (IWS, IWT och IWE) kommer att få ett nytt utseende. Innehållet kvarstår och ingen utbildare måste ändra sitt utbildningsupplägg, men det blir ett helt nytt utseende i riktlinjen då det beslutats att utbildningarna ska delas upp i CU:s, kompetens units i stället för fyra moduler.

10. Övrig nationell kompetensförsörjning

a) Bedömning av sökande till yrkesläroutbildning i Svets teknik

Eftersom ingen av de nya bedömarna kommit igång riktigt så finns inget att rapportera.

b) Projekt ASUS – statusuppdatering.

Elisabeth berättar att förstudien är inne i slutskedet och all insamlad information kommer att redovisas i en kompetensförsörjningsplan under hösten.

c) Valideringsprojekt

Peter informerar om ett valideringsprojekt som startat i augusti 2025. Det handlar om revidering av svetsvalideringarna Svets VIT-SVART samt att se synergier till IW-riktlinjen del 3. Peter tar gärna emot input om validering.

11. IIW/EFW-frågor

Elisabeth rapporterar om status på digitala diplom. Förhoppningsvis kommer vi att kunna ha de första diplomerna helt digitala till sommaren.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor

13. Nästa sammanträde

Nästa möte sätts till den 30 september klockan 13-16 via Teams.

AG 14 via Elisabeth Öhman
Svetskommissionen
